

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
гаракаецца
Занацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№9 (191) ЧЭРВЕНЬ 2015 ГОД

ПОГЛЯД РЕДАКТАРА

НУЖНА ЛИ БЕЛОРУСАМ ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ АРМИЯ?

Весенний воинский призыв, для большей части здешнего населения проходит тихо и незаметно. Беспокоятся только близкие и родители, но их беспокойство носит исключительно личностный характер. К сожалению, кто из них не думает о том, какими должны быть в 21 веке отношения в этом вопросе между государством и каждым отдельным потенциальным защитником Родины в частности.

Дважды в год под крышей длинного узкого навеса Витебского областного военкомата, коротают время очередные призывники, чаще бледные, худенькие, низенькие мальчики. К слову сказать, среднестатистический американский солдат на 10 килограммов тяжелее своего сверстника из стран СНГ. После увиденного возникает вопрос, а где же государство прячет истинных защитников Родины? Ну, с таким, скажем, телосложением, как у славных представителей ОМОНа? Или всё обстоит гораздо банальней: просто у большинства современных белорусских родителей не хватает средств для обеспечения полноценным питанием своих любимых чад?

Косвенное подтверждение высказанным подозрениям я услышал у забора военкомата из уст матери одного из призывников. В разговоре с подругой по несчастью (а как иначе можно назвать мать будущего солдата-срочника) она признаётся:

— Из-за того, что у сына небольшой вес, ему уже давали отсрочку. Но в этом году, видимо, недобор, поэтому не посмотрели, взяли. Не посмотрели и на плоскостопие, да и с сердцем у него проблемы. Как

узнали, что мой мальчик - водитель, так и ухватились за него. Водителей в войске не хватает. Как пережить эти полтора года, не знаю.

— Вашему сыну повезло, водителям легче служится - завидует ей вторая женщина. - А нашего говорят в ракетные войска заберут, а там, знакомые утверждают: радиация

— Да успокойся ты, нет там никакой радиации, - утешает её муж.

Объединённые одним горем женщины пытаются найти общие темы:

— А, что это у них сумок не видно? - обеспокоенно восклицает мать будущего военного водителя. - Я ему там всяких вкусностей поесть положила.

— У них сумки на проверку забрали, да и безопасней, глядишь и не заберут мамини ласунки приехавшие за ними из части старослужащие.

— Ну, и хорошо, - радуется за сохранность своих продуктов мама.

— Вы знаете, а мне кажется, забирая личные вещи призывников, военные и государство в их лице выражают недоверие к будущим защитникам. Да и то, что государство не предоставляет юношам возможность самостоятельно прибыть к месту службы (в странах

Европы — это обычная практика) является по существу неуважением человеческого достоинства. Вам не кажется? - вмешиваюсь в разговор я.

После моей не в тему фразы наступает гробовое молчание. Услышанное просто игнорируется как чужеродное. Не обращая внимания на настороженные взгляды присутствующих, я продолжаю:

— А как вы думаете может лучше было бы если бы альтернативная служба или профессиональная армия, как на Западе?

— Как на Западе тут не будет, призывнику по закону положено пройти месячный курс молодого бойца и только потом принимать присягу. Сегодня 26-го мая, а на 13 июня уже назначена присяга, а вы говорите, как на Западе, - замечает одна из матерей.

После высказанного женщины вновь возвращаются на круги своя.

Несколькими днями раньше в дождливый и на удивление холодный майский день я уже общался с родственниками призывников. И что показательно, удивительно похожие реакции на мои высказывания относительно западных стандартов по поводу призыва. Тогда я заговорил с девушкой одного из призывников, которая держалась за холодные бетонные выступы забора будто за своего любимого. Так сильно не хотела она его отпустить.

— Может не нужно ему служить?

— Не нужно. Вообще-то его дома должны были оставить, а вот забирают.

— А если бы возможность альтернативной службы была. Он согласился бы?

— Не знаю, лучше пусть дома сидел бы.

— Будешь ждать?

— Да.

Сколько ненужных стрессов выпадает на долю матерей, а здесь ещё и полутороговое отбывание сыновьями обязательной воинской повинности. Чем же провинились белорусские женщины перед господом, что в отличие от своих европейских сверстниц в 21 веке вынуждены страдать ещё и по этому поводу. А ведь каждый человек рождается для определённого вида деятельности. Ну, не могут все быть солдатами, не могут! Как бы при этом ни пыжились по этому поводу ни отдельные прыткие призывники, ни военные чиновники, которые, в отличие от солдат-срочников, за свою работу получают не жалкие копейки, а немалую зарплату и неплохую пенсию в перспективе.

Бойтся это государство альтернативы, как черт ладана. Не пропусти оно большинство мужчин через армию, как механизм принуждения и невилирования личностных проявлений, разве смогло оно так легко навязывать обществу устаревшие идеи, утратившие свою ценность вместе с распадом СССР? И пока у власти находятся носители этих ценностей, до тех пор говорить о профессиональной армии и справедливой альтернативной службе бесполезно и бесперспективно.

Алесь Шумский

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: [HTTP://SHUMILINA.BY](http://shumilina.by)

КУЛЬТУРА

АТРЫМАЛІ ДЫПЛОМЫ ЗА ПАПУЛЯРЫЗАЦЫЮ МОВЫ

20 чэрвеня ў Бычках, на радзіме Васіля Быкава, па выніках абласнога агляду-конкурсу перыядычнага друку "З БЕЛАРУСКІМ СЛОВАМ" па ўжыванні беларускай мовы сярод раённых выданняў ў 2014 годзе былі ўганараваныя шэраг перыядычных выданняў Віцебскай вобласці, у тым ліку і раёнка з Шуміліна.

Сярод дзяржаўных газет першае месца атрымалі дзве газеты: "Патрыёт" Ушацкага раёна і "Герой працы" Шумілінскага раёна. Да гэтага ліку адносяцца і дзве недзяржаўныя газеты "Вольнае Глыбокае" і "Каталіцкі Веснік", якія абодва выдаюцца ў Глыбокім.

Дыплом за першае месца намесніцы рэдактара газеты "Патрыёт" (Ушачы) уручыў Іосіф Навумчык, старшыня Віцебскай абласной арганізацыі ТБМ.

Таксама былі адзначаны дзяржаўныя раённыя газеты: з Міёраў, Паставаў,

Докшыцаў, Шаркоўшчыны і Браслава, Усе згаданыя выданні атрымалі дыпламы і поўныя выданні твораў Васіля Быкава для сваіх рэдакцыйных бібліятэк.

Сёлетнім лаўрэатам прэміі стаў народны паэт Беларусі Ніл Гілевіч. На жаль, сам лаўрэат паводле стану здароўя (паэту 83 гады) не змог прыехаць на цырымонію ўганаравання ў вёску Бычкі Ушацкага раёну Віцебскай вобласці. Узнагарода будзе перададзена яму пазней у Мінску. Але на мерапрыемстве прагучаў аўдыёвыступ паэта, у якім

ён паразважаў пра місію носьбітаў свабодных думак.

Ніл Гілевіч згадаў паэму "Курган" Янкі Купалы, радкі, у якіх гуслар адказвае дэспату-князю на загад праспяваць песню на ўцеху яго вяльможным гасцям: "Гуслям, княжа, не пішуць законаў"; "Сілен, княжа, караць, галаву сілен зняць, не скуеш толькі дум ланцугамі". "Калі наша сённяшняя моладзь будзе ўваходзіць у сталае жыццё з гэтым купалаўскім заповітам, нашу бацькаўшчыну чакае вялікая прыгожая будучыня", — перакананы народны паэт Беларусі. Імя пераможцы абвясціў адзін з мінулых лаўрэатаў беларускі мастак Алесь Марачкін.

Ушанаваць памяць народнага пісьменніка прыехалі пісьменнікі, паэты,

грамадскія дзеячы, прадстаўнікі творчай інтэлігенцыі з розных гарадоў Беларусі. Увагу да імя Васіля Быкава праявілі нават супрацоўнікі Ушацкага райвыканкама.

Удзел у традыцыйнай ўрачыстай імпрэзе, якую правёў акцёр і вядучы «Падарожжаў дылетанта» Юрый Жыгамонт і падчас якой выступіў музыка Лявон Вольскі, узялі больш за сто чалавек.

Сярод іх такія вядомыя асобы, як былы старшыня Нацбанка, прафесар Станіслаў Багданкевіч, мастакі Алесь Марачкін, Мікола Купава і Алесь Пушкін, прафесар Леанід Лыч, эканаміст Сяргей Чалы, бард Віктар Шалкевіч, гісторык Міхась Біч, паэты Андрэй Хадановіч і Міхась Скобла, перакладчык Лявон Баршчэўскі.

Алесь Прыбярэжны

КУЛЬТУРА

ПАВЕТРА СТАЛА ЯШЧЭ БРУДНЕЙ

За апошнія пяць гадоў у раёне забруджванне атмасферы павялічылася на чвэрць. Пры гэтым улоўлена і абясшкоджана рэчываў, якія забруджваюць атмасфернае паветра, усяго толькі 9,5% ад выкінутых у атмасферу 1900 тон.

Нацыянальныя статыстычны камітэт у гэтым месяцы апублікаваў дадзеныя аб ахове навакольнага асяроддзя за 2014. Сярод шматлікіх дадзеных па ахове прыроды прыводзяцца дадзеныя і аб забруджванні атмасфернага паветра па гарадах і раёнах краіны з 2010 па

2014 год.

Па Шумілінскаму раёну за гэтыя гады назіраецца рост шкодных рэчываў, якія трапляюць у атмасферу. Так, калі ў 2010 годзе ў атмасферу было выкінута 1500 тон забруджвальных рэчываў, то ў 2013 - ужо 2100 тон. Праўда ў

мінулым 2014 выкід у атмасферу забруджвальных рэчываў некалькі знізіўся - 1900 тон. Гэта прыблізна па 102 кг шкоднага рэчыва на кожнага жыхара раёна. Рост выкідаў шкодных рэчываў такім чынам за пяць гадоў склаў - 26%.

Па гарадах вобласці гэтыя паказчыкі значна меншыя па выкідах на аднаго жыхара: Віцебск - 10 кг, Орша - 17 кг, Полацк - 27 кг. Сумным "рэкардсменам" у краіне па выкідах на аднаго жыхара

з'яўляецца Наваполацк - 481 кг, а на другім месцы Жлобін - 121 кг.

Пры гэтым у Віцебскай вобласці улоўліваецца і абясшкоджваецца самы малы працэнт шкодных рэчываў, а выкідаў у атмасферу - 52,2% пры агульнанацыянальным паказчыку ў 88,7%. З тых 1900 тон шкодных рэчываў якія трапілі ў атмасферу ў раёне ў мінулым годзе улоўлены толькі 200 тон - 9,5%

Уладзімір Амбросаў

ЖЫВІ ЯК ГАСПАДАР

ФЕРМА НА ПАДВОРКУ

Чатыры сям'і ў Мікалаеўскім сельсавеце са сваіх падсобных гаспадарак за мінулы год здалі дзяржаве 154 тоны малака. Гэта амаль месячны аб'ём вытворчасці сярэдняга сельгаспрадпрыемства.

Чатыры сям'і зарабляюць на жыццё малаком. У кожнай з гаспадарак утрымліваецца ад 6 да 20 кароў, не лічачы іншай жывёнасці.

Уладзімір і Святлана Лінкевічы пераехалі з Наваполацка на радзіму жонкі ў Мікалаева звыш 30 гадоў таму. Галаву сям'і заўсёды прыцягвала уласная справа, таму ў пачатку 2000-х вырашылі заняцца вырошчваннем капусты. Але вопыт аказаўся не зусім удалым, адбіваўся дыспарытэт коштаў. Праз некалькі гадоў перапрафілявалі сваю гаспадарку на развіццё малочнай жывёлагадоўлі. З часам набылі трактар, прычапное абсталяванне, у мінулым годзе з'явіўся больш магутны прэс-падборшчык. Наяўнасць тэхнікі дазваляе Уладзіміру ў адзіночку нарыхтоўваць сена. Для збалансаванага харчавання кароў дапамагай спецыяльнага апарата ён таксама рыхтуе і закладвае на стойлавы перыяд сенаж.

Цяпер у Лінкевічаў звыш 20 галоў жывёлы, з іх 18 кароў

(акрамя таго, у гаспадарцы трымаюць свіней, трусаў, курэй). Дояць кароў прамысловым апаратам, які Уладзімір удасканаліў. Дарэчы, ён дапамог мадэрнізаваць падобнае абсталяванне і сваім калегам - сем'ям Сініцкім з вёскі Макракі і Гушча - з Дубравы. Ужо з год як Уладзімір Лінкевіч стаў індывідуальным прадпрымальнікам і займаецца зборам малака ў насельніцтва, усяго ў яго амаль 50 малаказдатчыкаў. Ён кажа, што, магчыма, не трымаў бы такую вялікую гаспадарку, але трэба дапамагач сыну і дачцэ, якія цяпер будуць жыллё ў Віцебску.

У Віктара і Валянціны Сініцкай пяць дачок. Старэйшыя Таццяна і Вольга ўжо маюць свае сем'і, сярэдняя Юлія вучыцца ў Віцебску, малодшыя Наташа і Даша пакуль школьніцы. Сініцкія таксама ўзялі на выхаванне сацыяльнага сірату Юру.

Віктар Мікалаевіч быў супраць вялікай колькасці кароў у гаспадарцы, але Валянціна Віктараўна ўсё ж яго

пераканалі. Як часта бывае, жаночая дальнабачнасць не падвяла. Цяпер штодня ад продажу малака Сініцкія атрымліваюць каля 500 тыс. руб., без гэтых грошай вялікай сям'і было б цяжка. Сёння ў іх 10 кароў, 2 першацёлкі, 3 цёлкі, цяляты, конь. У змесце пагалоўя дзеці - першыя памочнікі. Валянціна Віктараўна кажа, што з усёй жывёнасці ёй бліжэй птушкі. Па восені на падворку разгульваюць больш за 200 курэй, гусей, качак, індыкоў. Зараз закладлі інкубатар для новага пагалоўя птушкі.

Энергія Валянціны Сініцкай хапае і на працу паштальёнам. Таксама яна разам з дзецьмі летам збірае на продаж чарніцы і журавіны. Валянціна Віктараўна лічыць, што галоўнае не ленавацца і правільна размяркоўваць свой час. Тады ўсё будзе паспее.

Па словах старшыні Мікалаеўскага сельсавета Уладзіміра Сядлоўскага, усе просьбы і звароты ўладальнікаў падсобных гаспадарак знаходзяцца пад пільнай увагай. У прыватнасці, мясцовая ўлада сочыць, каб не было перабояў з водазабеспячэннем, выдзяляліся пашы і сенажаці.

vitvesti.by

ГРАМАДСКАЯ БЯСПЕКА

ДЗЕЦІ Ў ГАСЦЯХ У РАТАВАЛЬНІКАЎ

Мерапрыемства праходзіла ў рамках рэспубліканскай прафілактычнай акцыі «Канікулы без дыму і агню».

Пры правядзенні экскурсіі па частцы, хлопцы пазнаёміліся з аператыўным цэнтрам кіравання, ўмовамі, у якіх працуюць ратавальнікі. Намеснік начальніка Шумілінскага раённага аддзела Кресоўскі Д. А. правёў са школьнікамі гутарку аб недапушчэнні дзіцячага

свавольства заганём, распавёў аб правілах бяспечных паводзінаў дома, на вуліцы, пры адпачынку на вадаёмах і ў лесе.

У гаражы пажарнай часткі хлопцы азнаёміліся з аварыйна-выратавальнай тэхнікай і яе магчымасцямі. Пасядзеўшы ў сапраўднай пажарнай машыне, прымерыўшы на сябе каску

пажарнага і патрымаўшы ў руках сучаснае абсталяванне і рыштунак для тушэння пажару, кожнае дзіця змагло адчуць сябе ў ролі выратавальніка.

З цікавасцю школьнікі выслухалі аповяд Дзмітрыя Анатольевіча аб умовах паступлення ў вышэйшыя навучальныя ўстановы МНС. У завяршэнні экскурсіі работнікі МНС пажадалі дзецям бяспечных канікул без дыму і агню

Ян Вайтовіч

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ЯК ПРАЦУЕ "ПРАМАЯ ЛІНІЯ"

Ужо больш за пяць гадоў вырашаецца праблема з гарачай вадой для жыхаркі Шуміліна і яе суседзяў Алены Елавецкай. А вось жыхар аграгарадка Амбросавічы Мікалай Ліскоў выказаў удзячнасць мясцовым ўладам за зроблены рамонт дома.

20 чэрвеня ў кабінетах гарадскіх, раённых і абласных адміністрацый ня змаўкалі тэлефоны. Беларусы звярталіся за дапамогай па жыццёвым пытаннях, з просьбамі па добраўпарадкаванні населеных пунктаў і прапановамі. Таксама часта гучалі словы падзякі за аператыўнае вырашэнне праблем.

Зрэшты, на Шуміліншчыне прамыя лініі працуюць ужо тры гады. І за гэты час колькасць зваротаў стала менш.

Сяргей Белагалоў, кіраўнік спраў Шумілінскага райвыканкама:

Я лічу, што дадзеная сістэма наладжана. Яна патрэбна людзям, каб людзі маглі, перш за ўсё, у выхадны дзень, калі не знайшлі яны час звярнуцца ў райвыканкам у працоўны дзень. Асноўную масу

пытанняў займаюць усё ж такія пытанні, звязаныя з жыллёва-камунальнай гаспадаркай.

Алена Елавецкая, Шуміліна: Падыходзіш да крана, адкрываеш яго і чакаеш 15 хвілін, пакуль пойдзе сапраўды гарачая вада.

І такая сітуацыя паўтаралася з дня ў дзень на працягу як мінімум пяці гадоў. Алена і яе суседзі аднойчы звярнуліся на «прамую лінію» Шумілінскага райвыканкама. Тады ўлады ўзялі праблему на кантроль. І вось ужо амаль 2 месяцы яе вырашаюць.

Анастасія Бут, СТБ:

Па пытанні добраўпарадкавання гарадскога пляжу ў райвыканкам не звярнуўся ніхто, што ляжыць. Нарэшце, праблему пачалі вырашаць. Зараз мы бачым, як чысцяць дно і паглыбляюць яго. А зусім

хутка на пляжы зрэжыць верхні пласт глебы і прывяжыць сюды каля тысячы тон пяску.

Міхаіл Кочур, дырэктар будаўнічай арганізацыі:

Мы сёння працуем ужо трэці дзень. Работы плануецца вырабіць на працягу двух-двух з паловай тыдняў. У сувязі з тым, што дно вельмі складанае, гліністае.

Ужо ў пачатку ліпеня гэты пляж у невялікім райцэнтры будзе адным з лепшых. Як адзначаюць у райвыканкаме, гэта адна з апошніх маштабных праблем у Шумілінскім раёне. Усяго ж з пачатку года на «прамую лінію» мясцовай улады патэлефанавала каля паўсотні чалавек.

Любоў Казаравец, загадчык сектара па працы са зваротамі грамадзян Шумілінскага райвыканкама:

Звароты грамадзян, якія паступаюць, напрыклад, у 2012 годзе тычыліся больш агульных пытанняў: рамонт вуліц, пад'езда да грамадзянскіх пахаванняў. На сённяшні

КРЫМІНАЛ

ВУЛІЧНЫ КРАДЗЕЖ

Увечары на вуліцы ў адной непрацуючай жыхаркі раёна выкралі грошы і мабільнік.

5 чэрвеня ў 22 гадзіны 15 хвілін у Шумілінскі РАУС звярнулася непрацуючая 43-х гадовая жыхарка раёна. Жанчына заявіла аб тым, што каля 19 гадзін на вуліцы неўсталяваны злочынец здзейсніў крадзеж мабільнага тэлефона "LG" і грошай у суме

200 тыс. рублёў. Нанесеная шкода складала 1,7 млн. рублёў. Следствам папярэдне ўстаноўлена, што злочыства здзейсніў непрацуючы мясцовы жыхар 1957 года нараджэння. Супрацьмушчыны распачата крымінальная справа па ч. 1 арт. 205 КК.

КРАДЗЁЖ ДЫЗПАЛІВА

Больш за 200 літраў дызпаліва выкралі ноччу са складскога памяшкання аднаго з акцыянерных таварыстваў Шумілінскага раёна.

У Шумілінскі РАУС адміністрацыі адкрытага акцыянернага таварыства паступіла паведамленне аб тым, што ў ноччу невядомыя зламыснікі, сарваўшы навісны замак, праніклі ў складское памяшканне, размешчанае на тэрыторыі мехдвара.

Па папярэдніх дадзеных, у выніку злочыства было выкрадзена 200 літраў дызельнага паліва. Нанесеная

матэрыяльная шкода складае 2,4 мільёна рублёў. У ходзе следства высветлілася, што злочыства здзейснілі мясцовыя жыхары: двое маладых людзей - 19-гадовы непрацуючы і 17-гадовы навучэнец. Праваахоўнымі органамі распачата крымінальная справа па ч. 2 арт. 205 КК.

Сяргей Горкі па зводках МУС

ПАДАТКІ

ДАСТАЛІ З КАЛГАСУ БУЙНУЮ НЯДОІМКУ

Інспекцыяй МПЗ па Шумілінскаму раёну па выніках планавай праверкі сельскагаспадарчага прадпрыемства даналічана плацяжоў на суму 1,1 мільярда рублёў.

У тым ліку названай сумы з прадпрыемства утрымана: недаплочаных падаткаў 0,9 мільярда рублёў і пені ў суме 0,2 мільярда рублёў.

Гэтым прадпрыемствам былі неправамерна прынятыя да выліку сумы падатку на даданую вартасць, выплачаныя пры набыцці тавараў за кошт бязвыплатна атрыманых сродкаў бюджэту.

Акрамя таго, праверкай устаноўлена несвоечасовае пералічэнне утрыманага падаходнага падатку з зароботнай платы, паведамляе прэс-цэнтр інспекцыі МПЗ па Віцебскай вобласці.

Даналічаныя па выніках праверкі падаткі і пені ўжо ў поўным аб'ёме паступілі ў бюджэт.

Ян Вайтовіч

Тэлеканал СТБ

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце **бесплатную падпіску**. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі «Світанак», то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/svitnak.html> для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАШЫ ЗАРПЛАТЫ

КАК БЕЛОРУСЫ ОТКАЗАЛИСЬ
ОТ ЕВРОПЕЙСКИХ ЗАРПЛАТ

Видимо, все-таки стоило белорусам согласиться на зарплату в размере 2000-2500 долларов, когда им это предлагали... А теперь уже не предложат.

Общество и армия наемного труда Беларуси все еще обсуждают программное выступление Александра Лукашенко на VII съезде профсоюзов. А жизнь уже ставит перед ними новые вызовы.

Вызовы, сопряженные с рисками. Для жизни.

Известно, что главную угрозу жизни представляет сама жизнь. А основным источником поддержания жизни остается зарплата. Откровенно говоря, очень скромная зарплата. По официальным данным, среднемесячная зарплата на предприятиях народного хозяйства апрельтекущего года составила 6,536 млн. рублей, в пересчете по нынешнему курсу – 452,1 доллар.

По сравнению с декабрем прошлого года она сократилась на 13%. Хотя и декабрьская зарплата была очень скромной (например, по европейским меркам) – 621 доллар.

Но жить можно и нужно, поскольку по-иному действовать не получается, да и не позволено. Тем не менее скажу, как гражданин страны, что белорусы, принимавшие в рождественские праздники гостей из-за границы, не желая выглядеть круглыми сиротами

своего социального государства, уверяли, когда приходило время задушевных бесед «про жизнь-жестянку», что живут по средствам, получают по 1000-1500 «зелеными».

А скоро будет больше.

Почему называли именно эти цифры? Думаю, потому, что многие помнят обещания, которые раздавал Лукашенко в декабре 2010 года. На VI Всебелорусском народном собрании он с дерзким вызовом всему миру объявил, что обрек народ на исторический выбор: независимую, сильную и процветающую Беларусь.

К слову, с той поры в умеренно пьющей компании кто-нибудь обязательно предложит тост: «Ну, за процветание!». Не так, как пили, скажем, за Родину и Сталина, с яростным огоньком в глазах. А без фанатизма, считая, что если Лукашенко выполнит свои обещания хотя бы на 70%, то этого нам всем за глаза хватит. Ведь Лукашенко рассуждал примерно так: у нас считается, что зарплата в размере 500 или даже 1000 долларов недотягивают до европейского уровня. Но ведь надо учитывать и «социалку», львиную долю финансирования которой взяло на себя государство.

Когда произносили эти слова, трудящиеся получали ноябрьскую зарплату 2010 года, которая в эквиваленте составляла 471,8 доллара.

Это уже реальная зарплата, очищенная от налогов и обязательных платежей, от «социалки». В любом случае эта зарплата приближалась к цифре 500 долларов, но и близко не приближалась к 1000. В связи с этим Лукашенко даже «покаламбурил» – посоветовался с самим собой, посчитал-прикинул и сказал собравшимся: «Я уже не раз предлагал сделать все, как на Западе: дать зарплату в 2-2,5 тыс. долларов, но и платить за все самим по европейским меркам – за квартиру, за образование, за медицину и так далее. Но вы же не хотите!».

Вот он, момент истины: белорусы сами отказались от европейских зарплат!

Почему? Во-первых, потому, что их мнению никто всерьез не интересовался, во-вторых, им сказали, что они уже живут по-европейски. Оказывается, население оплачивает менее 30% расходов ЖКХ, 40% издержек общественного транспорта, всего лишь 10% тратят на содержание ребенка в детском саду и только полпроцента расходов приходится на обучение одного учащегося в школе. Все остальное, мол, возмещает государство.

Нужно, возможно, нове деньги государство не зарабатывает. Оно может только их тратить с использованием разных своих затей. И взыскивать налоги с каждого жителя страны. Подчеркну: с каждого, включая младенцев, за которых налоги пока платят родители.

Интересно, что на Западе тоже есть государства, есть муниципальные экономики, которые содержат общественный транспорт, муниципальную школу, учреждения культуры, наконец, пожарные команды. Малоимущих обеспечивают социальным (дешевым, или бесплатным, или государством финансируемым) жильем. В разных странах и уровень жизни разный. Но в любом случае расходы населения на пользование общественным транспортом устанавливаются на таком уровне, чтобы это было необременительно для всех жителей. Бедняков и богачей.

Если бы «буржуи» ездили на трамваях, а за ними рысцой бежали бедняки... Но, кажется, такого никогда и нигде не было. Ни в одной стране, ни при консерваторах, ни при либералах. В общем, социальная сфера на Западе сложна, там действуют экономические стимулы, но только в той мере, в которой они обеспечивают доступ к ней всех граждан. Если кто-то сомневается, пусть

вспомнит, что в последние 100 лет коммунально-социальный порядок определяли в Европе именно социал-демократы.

Как сказал бы Виктор Шендерович, «не надо путать азму с оргазмом». Где белорусу взять деньги на полную оплату услуг ЖКХ, «бесплатные» медицину, образование? В вузах и ссузах «платников» гораздо больше, чем бюджетников, стремительно растет в объемах платная медицина, вместе с повышением базовой величины повышается цена административного обслуживания населения государством.

Даже пенсии, если забыть, что у нас действует солидарная система взносов в ФСЗН, мы сами себе оплачиваем. То есть, работая, мы платим в счет своего будущего пенсионного обеспечения на самом деле больше, чем потом получаем пенсии, но, слава богу, государство, распоряжаясь пенсионным фондом по собственному усмотрению, какие-то копейки оставляет и на них.

Откуда деньги? Привожу структуру среднедушевого минимального потребительского бюджета в ценах марта 2015 г. по статьям расходов: продукты питания – 51,6%; одежда, белье, обувь – 19%; ЖКХ – 6,5%; (працяг на стар. 4)

НАША ЁЛАДА

ЩЕТКИНУ НАЗВАЛИ
«САМЫМ АНТИНАРОДНЫМ МИНИСТРОМ»

«Салідарнасць» отследил реакцию белорусов на заявление Марианны Щеткиной о том, что если в семье есть дети, то папа должен «крутиться», а не трудиться на одной работе.

Женщины встали на защиту мужчин: «Так от кого детей делать? После двух работ не у всякого мужика стоять будет»

Что любопытно, высказывание Марианны Щеткиной больше всего взбудоражило представительниц ее пола. Вот какие комментарии оставили пользователи на форуме talks.by.

«У моей подруги муж «докрутился» - Царствие ему небесное... Не пил, не курил, семью обеспечивал, подрабатывал постоянно. Старался. Молодой мужчина, 50 лет, просто упал и умер. Острая сердечная недостаточность. У соседской девочки-одноклассницы папа умер, 35 лет, сердечный приступ. Подрабатывал на выходных на стройке помогать... У кормильца-мужика зарплата должна быть нормальная, чтоб время на детей и на жену оставалось» (zahlebaev).

«Так от кого детей делать? После двух работ, например, на стройке у мужика не у всякого стоять будет» (elena_nuzhdina).

«Полагаю, что после работы министром Щёткина спешит репетиторством заниматься, по физике, учителем которой она является. Не иначе, как из собственного опыта глубокомысленные советы» (Alexandrina).

«Госпожу Щеткину уже пора номинировать на звание "Самый антинародный министр"» (oper-33).

«Ждем налога на тех, кто работает на одной работе» (personage).

Люди в регионах: и так «крутимся», но работы нет

В связи с заявлением министра «Салідарнасць» связалась с двумя семьями, где главы семей работают на стройке и на заводе, чтобы узнать, есть ли у них возможность «крутиться».

Вот что сказал рабочий Осиповичского завода автомобильных агрегатов:

«Чтобы понимали: на нашем заводе фактически держится весь город. У нас работает около двух тысяч человек, на других предприятиях – по 150-200. Тот же нерентабельный «Коммаш» теперь пытаются кому-нибудь продать.

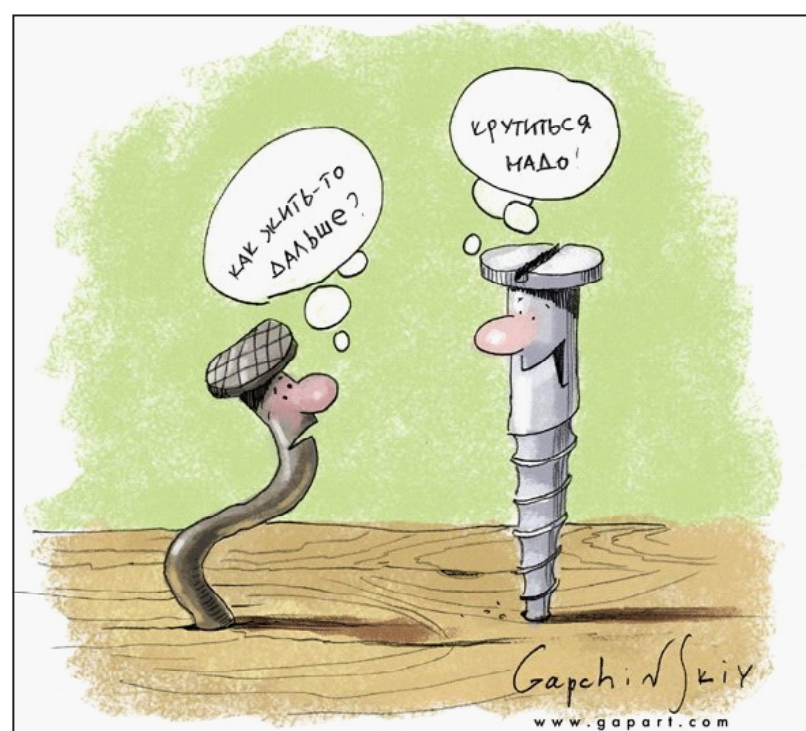
Железная дорога не резиновая, всех принять не может. То есть нормальную работу можно найти только на автозаводе. Если он перестанет работать – городу хана.

Ольга, жительница Лиды, которая находится в декрете и воспитывает двух малолетних детей, рассказала «Салідарнасць», что есть проблемы с работой и в их городе.

– Муж работает на стройке, еще недавно получал 10 млн, а сегодня, работая больше, имеет зарплату в 4 млн. В его стройорганизации продолжаются сокращения – нет прежних заказов. Мужчины не знают, что делать, уезжают в другие регионы, пытаются найти работы за границей. А муж – он тоже человек, ему нужен отдых. Если кто-то думает, что, отработав день на стройке, у него хватит сил на другую работу – это не так. Пусть лучше министры «покрутятся», а то только сидят и животы отпускают.

Представитель предпринимателей: призыв Щеткиной – популистский лозунг «Салідарнасць» поинтересовалась у председателя Совета РОО «Перспектива» Анатолия Шумченко, могут ли рабочие, отстоявшие день у станка, заняться в свободное время бизнесом и немного подзаработать.

– Предприниматели уже

20 лет крутятся как белки в колесе, не зная ни покоя, ни сна, ни отдыха. Если бы наши министры так «крутились», мы бы уже жили в другой стране. Мне кажется, что если человек загружен и работает по контракту, то заниматься бизнесом физически невозможно, – отметил Анатолий Шумченко.

– То, что сказала министр труда и соцзащиты, – популистский лозунг. Мы слышим их от чиновников каждый раз, когда они не могут внятно объяснить, почему

власть допустили снижение уровня жизни и зарплат. Белорус – он что: физически более выносливый, чем русский или американец, который трудится на одной работе? Подобные высказывания от министра труда и соцзащиты недопустимы. Ее задача как раз и состоит в том, чтобы труд людей оплачивался достойно, чтобы соблюдалась Конституция и не нарушались правила о восьмичасовом рабочем дне.

**Андрей Водичиц
«Салідарнасць»**

НАШЫ ЗАРПЛАТЫ

(пачатак на стар. 3)

бытовые услуги, транспорт, связь – 9,1%; мебель, предметы культурно-бытового и хозяйственного назначения – 8%; культурно-просветительные мероприятия и отдых – 1,6%; взносы и платежи – 2%, лекарственные средства, предметы санитарии и гигиены – 2,2%.

Это научно рассчитанные нормы, в которые укладывается действующий бюджет прожиточного минимума в среднем на душу населения – 1,474 млн. рублей. 100 долларов!

Не сильно покатаешься при таких капиталах даже на общественном транспорте! А цена льготы, если вспомнить давным-давно прошедшее время, выражалась всего в трех копейках, которые стоил талончик на трамвай.

Жить надо, отвечать на вызовы времени, надо рисковать. Правда, не всегда. Вы, например, никогда не доедете на трамвае до тропического острова, где огромные цунами иногда смывают в океан всех отдыхающих и местных жителей. А желающие отдохнуть тратят на это деньги, летят в те жаркие края и опускают самих себя в воду, чтобы покормить и пощекотать какого-либо ската или акулу.

Лишив нас возможности зарабатывать, государство от этой напасти абсолютно нас обезопасило. Раз нет возможности – нет и соблазна.

Жить по минимуму трудно, скучно, неинтересно. Интерес начинается вместе с приближением и превышением средней заработной платы. Среднюю зарплату получают средние по квалификации, усердию, трудолюбию работники, которые должны решать свои задачи на довольно высоком уровне. Но ведь действующая зарплата не позволяет достигать даже минимальных стандартов. Ведь распределенная на четверых домохладцев, трое из которых по объективным причинам не работают (дети, жена-декретница), средняя зарплата падает до самого минимального минимума. Конкретно – до 113 долларов на одного человека.

Получается не достойная бедность, а обычная нищета.

Видимо, все-таки стоило белорусам согласиться на зарплату в размере 2000-2500 долларов, когда им это предлагали...

А теперь уже не предложат.

Константин Скуратович
<http://www.belrynok.by>

ВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ

ПРАСЯДАННЕ ЭКАНОМІКІ ЗМУШАЕ НАБЛІЖАЦЬ ВЫБАРЫ

Прэзідэнцкія выбары, хутчэй за ўсё, пройдуць на месяц з лішкам раней - 11 кастрычніка. З такой прапановай, якая здзівіла палітызаваную публіку, выступіў Цэнтрвыбаркам.

Раней яна ж называла найбольш верагоднай датай 15 лістапада. Новую ініцыятыву кіраўнік Цэнтрвыбаркама абвясціла 9 чэрвеня адразу пасля таго, як сустрэлася з кіраўніком дзяржавы. Няцяжка здагадацца, чыё пажаданне артыкуляваць вуснамі Ярмошынай. Беларускі Цэнтрвыбаркам адсябцяціну ніколі не дапускаў.

Што ж падштурхоўвае Аляксандра Лукашэнкі да таго, каб зрушыць тэрміны электаральнай кампаніі, якую ён раней абяцаў правесці ў вызначаную гадзіну? Калі адным словам - эканоміка.

Чаму прэзідэнт «падстаўляецца»?

Як вынікае з тлумачэнняў Ярмошынай, ідэя наблізіць выбары прадыхтавана нежаданнем лішні раз тузаць дэпутатаў: «Парламент, працуючы зараз, да свайго сыходу на вакацыі можа аб'явіць дадзеную выбарчую кампанію». Але слаба верыцца, што Лукашэнка пагадзіўся на страты свайму іміджу дзеля таго, каб даць парламентарыям спакойна папесціцца на летнім сонейку.

Падкрэслію: калі зрушэнне выбараў на больш ранні тэрмін стане фактам, то для афіцыйнага лідэра гэта будзе відавочнай стратой твару. У кастрычніку мінулага года ён не без пафасу заявіў: «... Падладжвацца пад выбары, як мне прапануюць (тут ужо ўсё пішуць, пачынаючы ад некаторых апазіцыянераў), давайце правядзем не ў лістападзе наступнага года, як пакладзена, калі тэрмін канчаецца, а ў сакавіку, маўляў, зараз абстаноўка падыходзячая, рэйтынг у дзейнага прэзідэнта ледзь не 90%, давайце правядзем. Гэта будзе падман нашых выбаршчыкаў і насельніцтва. Мы не павінны гэтага рабіць, тым больш падстаўляцца там, дзе не трэба, пад крытыку».

Цяпер жа кіраўнік дзяржавы як раз і рызыкуе «падставіцца», арганізаваўшы выбары хай не нашмат, але ўсё ж раней, чым «тэрмін канчаецца». Фразу

пра «падман нашых выбаршчыкаў і насельніцтва» палітычныя апаненты абавязкова звернуць супраць самога Лукашэнкі. Ды і просты народ зашушукаеця: нездарма нервецца «бацька» - мабыць, нешта нядобрае насоўваецца.

Заробкі мізарнеюць, пагражае беспрацоўе

Такім чынам, патрэбныя былі вельмі сур'ёзныя прычыны, каб занядбаць немінучую пры такім рашэнні хвалю негатыву ў грамадскай думцы. І яны, гэтыя прычыны, на паверхні.

«У эканоміцы сітуацыя вельмі цяжкая. Справа нават не ў падзенні ВУП, а ў тым, што дзяржпрадпрыемствы не могуць падтрымліваць занятасць на ранейшым узроўні », - заявіла ў каментары для Naviny.by эксперт Беларускага эканамічнага даследча-адукацыйнага цэнтра (BEROC) Кацярына Барнукова.

Яна падкрэсліла, што прадпрыемствы вымушаныя ўсё часцей перакладаць людзей на няпоўны працоўны дзень або тыдзень, адпраўляць у неаплачаныя адпачынкі. Удадатак пачаліся праблемы з выплатай заробкаў.

Надумку Барнуковай, гэтыя тэндэнцыі «ствараюць ціск на палітычны працэс». Да таго ж «далей сітуацыя не будзе паляпшацца, патэнцыялу для гэтага не бачна». Менавіта такая змрочная перспектыва, верагодна, і прымушае правесці выбары раней, адзначыла субяседніца Naviny.by.

Такім чынам, можна меркаваць, што сітуацыя ў эканоміцы на самай справе, верагодна, яшчэ горш, чым гэта ўяўлялася крытыкам Лукашэнка, пішучым аб глыбокім крызісе беларускай мадэлі. А значыць, для кіраўніцтва дзяржавы лепш, каб народ прыйшоў да скрыняў для галасавання раней, чым закіпіць яго розум абураны.

Потым будзе толькі горш

Такім чынам, галоўным праціўнікам, якія прымушаюць Лукашэнка

упакорыць ганарыстасць і прышпорыў электаральны працэс, уяўляецца менавіта эканоміка - упартая, што ўжо не хоча падпарадкоўвацца дырэктывам і пагражае падкласці свінню ў самы непадыходны момант «экзамену перад народам», як прывык называць выбары кіраўнік дзяржавы.

Цяпер не будзе недахопу ў версіях, чаму вырашана наблізіць выбары, у тым ліку - версіях канспіралагічных (тыпу: Лукашэнка спяшаецца, таму што баіцца інтрыг Масквы; спяшаецца, таму што Пуцін можа пачаць вайну на Украіне, і інш.).

Аспрэчваць канспіралогію немагчыма. Але на сёння найбольш пераканаўчай выглядае менавіта эканамічная падаплёка. Яе адчуваюць на сваёй скуры і пралетары, і прадпрымальнікі, і кухаркі, і пенсіянеры.

Глядзіце: Лукашэнка пры ўсім сваім папулізме не жадае зараз ісці на штучнае ўзніманне заробкаў, як гэта было ў 2010 годзе. Напэўна, дарадцы патлумачылі, што ўнутранага рэсурсу зусім няма, любое валютарысцкае рашэнне можа стаць каменчыкам, які выкліча згубную лавіну. Верагодна, і Масква апынулася ў год цяперашніх выбараў больш скупай, чым спадзявалася беларускае кіраўніцтва.

Ці будуць рэформы пасля выбараў? На думку Прэйггермана, у многіх у апарате кіравання сфармавалася разуменне, што без структурных рэформаў не абысціся. Але паколькі вышэйшае кіраўніцтва кансерватыўна, «не варта чакаць, што пасля выбараў з'явіцца беларускі Бальцаровіч». Інакш кажучы, карт-бланш на радыкальныя рэформы ўрад, хай і абноўленае, не атрымае.

У любым выпадку – ці грывнуць хуткія эканамічныя рэформы, ці пачнуцца перамены па прынцыпе адсячэння хваста часткамі (другое хутчэй за) - народу трэба будзе памучацца.

Можна спрачацца аб версіях, але сам намер наблізіць выбары напэўна азначае, што пасля іх беларусам стане толькі горш. (скарочана)

Аляксандр Класкоўскі
Naviny.by

“ЗА СВАБОДУ ДУМКІ”

НІЛ ГІЛЕВІЧ – ЛАЎРЭАТ ПРЭМІІ ІМЯ ВАСІЛЯ БЫКАВА

20 чэрвеня адбылося ўручэнне прэміі “За свабоду думкі” імя Васіля Быкава. Сёлетнім лаўрэатам стаў народны паэт Беларусі Ніл Гілевіч.

Цырымонія ўганаравання традыцыйна праходзіць на малой радзіме Васіля Быкава - у вёсцы Бычкі Ушацкага раёна Віцебскай вобласці. Удзел у імпрэзе, якую вёў акцёр, вядучы “Падарожжаў дылетанта” Юрый Жыгамонт і падчас якой выступіў музыка Лявон Вольскі, удзел узялі каля 200 чалавек.

Сярод іх - такія вядомыя асобы, як былы старшыня Нацбанка, прафесар Станіслаў Багданкевіч, мастакі Алесь Марачкін, Мікола Купава і Алесь Пушкін, эканаміст Сяргей Чалы, бард Віктар Шалкевіч, гісторык Міхась Біч, паэты Андрэй Хадановіч і Міхась Скобла, перакладчык, грамадскі дзяяч Лявон Баршчэўскі, палітык Павел Севярынец, гісторык, прафесар Леанід Лыч, дэпутат Вярхоўнага Савету 13 склікання Андрэй Клімаў і г.д. Шмат хто з выступоўцаў чытаў вершы, у тым ліку Ніла Гілевіча.

На жаль, па стане здароўя лаўрэат

прэміі “За свабоду думкі-2015” Ніл Гілевіч (паэту 83 гады) не здолеў прыехаць у Бычкі: узнагарода будзе перададзена яму пазней у Мінску. Але на мерапрыемстве прагучаў аўдыёвыступ паэта, у якім ён паразважаў пра місію носьбітаў свабодных думак.

“Праз усю гісторыю чалавецтва людзі, надзеленыя ў належнай меры пачуццём грамадзянскай годнасці, даражылі больш за ўсё свабодай думкі. Вядома, і людзі свету мастацтва – паэты, музыкі, жывапісцы, скульптары. А, можа, і ў першую чаргу яны, бо іхняя жыццёвая місія – выўляць сябе, сваю душу. Што, якую душу выўляеш, мастак? Душу свабоднага грамадзяніна ці душу халужа і лёкага? Каму служыш – праўдзе ці хлусні? – разважае Ніл Гілевіч. - Каму молішся – небу ці залатому цяльцу? Тут водападзел паміж творцамі сапраўднымі, вартымі людскай павагі, і сервільнымі

прыстасаванцамі ў мастацтве, якія на павагу свайго народу разлічваю не маюць права”.

Ніл Гілевіч згадаў паэму “Курган” Янкі Купалы, радкі, у якіх гусляр адказвае дэспату-князю на загад праспяваць песню на ўцеху яго вяльможным гасцям: “Гуслям, княжа, не пішуць законаў”; “Сілен, княжа, караць, галаву сілен зняць, не скуеш толькі дум ланцугамі”.

“Калі нашая сённяшняя моладзь будзе ўваходзіць у сталае жыццё з гэтым купалаўскім заповітам, нашу Бацькаўшчыну чакае вялікая прыгожая будучыня”, - перакананы народны паэт Беларусі.

Таксама ён пачытаў нізку ўласных вершаў патрыятычна-грамадзянскай тэматыкі.

Даведкава:

Прэмія “За свабоду думкі” імя Васіля Быкава заснаваная лідарам Руху “За Свабоду” ў 2008 годзе. Ідэя ўзнікла пасля атрымання Аляксандрам Мілінкевічам прэміі “За свабоду думкі” імя Андрэя Сахарова, якую ўручае Еўрапарламент.

Прэміяй “За свабоду думкі”

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 28.06.2015 у 18.50
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.